

REPUBLIKA SLOVENIJA

KABINET PREDSEDNIKA VLADE

Magnetogram ni lektoriran!

MAGNETOGRAM POGOVORA PREDSEDNIKA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE JANEZA JANŠE NA KOROŠKEM RADIU

9. oktober 2007

NOVINARKA: Spoštovane poslušalke in poslušalci Koroškega radia, po dveh letih je vlada znova na obisku na Koroškem, danes in jutri. Svoj obisk je že začel tudi predsednik Vlade Republike Slovenije, gospod Janez Janša, ki je ob 16 uri obiskal slovenjegraško podjetje Nieros Metal. Zdajle pa je že v našem studiu. Gospod Janša, dober dan, dobrodošli v studiu Koroškega radia in med poslušalci Koroškega radia.

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Dober dan, lep pozdrav vam in seveda poslušalkam in poslušalcem Koroškega radia. Hvala za vabilo.

NOVINARKA: Morda za začetek, tako da ta led prelomiva - preden se lotiva različnih vprašanj: kakšen vtis, kakšen urnik vas čaka, recimo? Vem, da ste dobro načrtovali ta obisk pa vendarle, kako ste se lotili tega, ste se morda posvetovali z nekaterimi lokalnimi faktorji? Zanima me - recimo, z občinami, s poslanci, institucijami in podobno?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: No, to je drugi krog obiskov slovenskih regij oziroma bodočih pokrajin. Na Koroškem smo bili pred dvema letoma, drugič je vse lažje. Tudi obiskov je zdaj več, ker se lažje načrtuje, ker pač ministristva že vedo, kako to gre in vedo tudi, kaj smo morda pozabili ob prvem krogu, Tako da ima tekom tokratnega obiska vlada na Koroškem 75 različnih srečanj in dogodkov v praktično vseh v dvanajstih koroških občinah. Obiskali bomo tudi večino večjih podjetij, oziroma podjetij, ki jih še nismo v tem času. Seveda osrednji dogodek na vladni ravni bo delovni sestanek celotne vlade, kjer bomo ocenili to razliko in napredek regije v zadnjih dveh letih, ter ocenili, kaj smo se dogovorili pred dvema letoma, kaj je bilo narejeno v tem času in kje se stvari, ki so pač dolgoročne - gre predvsem za infrastrukturo, črpanje evropskih sredstev - lahko še pospešimo.

NOVINARKA: Najprej predlagam, da kar greva h konkretnim vprašanjem. Danes bo morda bolj zanimiva v tem najinem pogovoru primerjava izpred dveh let - iz novembra leta 2005, ko ste, gospod predsednik, že takrat izpostavili prometno izolacijo kot ključni problem regije ter s tem povezan tudi beg možganov s Koroške. Projekt tretje razvojne osi, ki bi Korošce nekako povezala z osrednjo Slovenijo, je še vedno središče pozornosti in še vedno ključna neuresničena usmeritev. Spominjamo se obljub, da bo do gradnje prišlo do konca mandata te vlade, vendar zdaj še ne kaže, da bi se prihodnje leto res to zgodilo. Zdaj so v izdelavi strokovne podlage, potem ni nekakšne enotnosti med občinami glede poteka trase. Ali lahko pričakujemo, da bodo uresničena zagotovila okoljskega in prometnega ministristva o sprejetju lokacijskega načrta sredi prihodnjega leta?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Torej, jaz sem še vedno prepričan, da bo z vladne strani narejeno vse, da bodo pač roki, ki smo jih imeli v mislih pred dvema letoma tudi realizirani. Tudi del zakonodaje smo v tem času spremenili, skrajšali roke - še posebej, ko gre za prostorsko načrtovanje. To omogoča, da te cilje dosegamo v realnem času, vendar pa pri infrastrukturnih projektih država ni ključni

dejavnik. Ko gre za tretjo razvojno os, gre za součinkovanje ali pa za sodelovanje zelo različnih dejavnikov. Pri tem, kje bo šla trasa, je potrebno, da se začne dogovor. Običajno je, to nam kažejo tudi izkušnje izgradnje avtocestnega križa, to eden od najtežjih delov celotnega procesa. Jaz upam, da bo, zdaj ko so osnovne študije končane, ko bo predstavljena - po strokovnih recenzijah, ki sedaj potekajo - najbolj optimalna varianta, okrog te variante možno čim prej doseči tudi soglasje. Če se bo to zgodilo hitro, bodo tudi vsi nadaljnji postopki potekali bolj hitro in projekt se bo lahko začel tudi praktično umeščati v prostor. Tako da ni zdaj ključno vprašanje, kdaj bo zasajena prva lopata. Vprašanje je, kdaj bodo izpolnjeni vsi pogoji za to, da se bodo začeli ti formalni postopki, ki dejansko traso umestijo v prostor. To je težje, kot potem izvesti gradbena dela. To pač bo razpis in najcenejši ponudnik bo to zagotovo naredil hitro. Tudi, ko gre za financiranje, bomo iskali sveže variante. Potem, ko je dve leti nazaj bila sprejeta odločitev na neki soglasni ravni, da je ta projekt končno dejanje - potem ko se je deset, petnajst let o njem samo govorilo - je sedaj situacija pred prvo ključno točko odločanja. Stroka je povedala svoje, zdaj še recenzija - neodvisni recenzenti bodo pač primerjali te variante- Že ta mesec naj bi bila predstavljena najugodnejša varianta občinam in od tam naprej je zaželeno, da vsi vidimo nek skupni interes. Če bo vsak gledal interes samo preko lastne dioptrije, potem seveda ne bomo mogli postopke izvajati v optimalnem času. Mi imamo dva takšna primera v Sloveniji, kjer je dolgo usklajevanje in nagajanje zamudilo gradnjo za dve leti - dolenjska avtocesta pri Trebnjem ali gorenjska pri Radovljici. Lokalni prepiri so enostavno odpeljali projekte drugam.

NOVINARKA: Upajmo, da bo vse steklo gladko?

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Treba je upoštevati tudi to, da to ni samo cesta. To je razvojna os, kar pomeni, da je včasih treba upoštevati tudi druge interese in potrebe - to je naš namen - ne samo gledati, kje bi bila trasa najkrajša.

NOVINARKA: Korošci so tudi na zadnjem razpisu, namenjenem posebej za regionalni razvoj, od prijavljenih projektov dobili odobrenih le 60% - za ceste je v celoti izpadla Dravska dolina, kar ni sprejela posebej dobro. Zakaj se je to zgodilo?

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Ko gre za evropske projekte, gre enostavno za tekmovanje programov za sredstva po evropskih pravilih. Slovenske institucije niso končni arbiter, končni arbiter so evropske institucije. Če nek program, nek projekt ne ustreza zahtevam, ga Slovenija enostavno ne more poslati naprej v odobritev, ker, če bi se izkazalo, da je - kot so včasih nekateri predlagali - zamižala na eno oko, so sankcije. Potem se ta sredstva izgubijo.

NOVINARKA: No, ampak tukaj je bilo eno podjetje, ki je delalo projekte, tako za Mestno občino Slovenj Gradec kot za občino Radlje. Slovenj Gradec je dobil ta sredstva odobrena, Radlje pa ne?

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Ni šlo za isti projekt. Ker, če bi šlo za isti projekt, jaz ne vidim problema. Tu ne gre za to ali je neko podjetje usposobljeno, ampak za to, da je za različne projekte potrebno izpolniti različne pogoje in različni projekti imajo različno konkurenco. Recimo, če je v nekem programu več projektov, se izbere najboljšega - če je samo eden, je ta najboljši in če ustreza vsem formalnim pogojem, je pač odobren. Drugače pa na obstoječih državnih cestah v tej regiji v tem času poteka 42 projektov različnih rekonstrukcij itn.. Za to se namenja precej več sredstev, kot kadarkoli v preteklosti. V prihodnosti bo pa itak to pokrajinska odgovornost in jaz verjamem, da se bo dalo na pokrajinskem nivoju ta sredstva tudi bolj pravično razporejati - iz enega centra se vendarle ne vidi vsega v vseh pokrajinah.

NOVINARKA: Nekako vendarle počasi realiziramo te ukrepe, tudi za realizacijo nekaterih drugih projektov. Tu bi lahko izpostavili še regijsko odlagališče, gradnjo čistilne naprave Ravne-Prevalje in morda še kaj?

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Ravno za te projekte bo angažiranih kar veliko evropskih sredstev, za to, da bodo ta sredstva te projekte omogočila. Kot sem informiran, smo tudi blizu realizaciji. Projekti so pripravljene in ko gre za evropska sredstva, bi ponovno apeliral na to, da - vsi dejavniki tega še niso dojeli, da imamo v tej finančni perspektivi EU v obdobju 2007, se pravi v letu, ki se je začelo, do leta 2014 na voljo štiri krat več sredstev kot v preteklosti - je enostavno treba pripraviti dobre programe. Tudi več programov, ker vsi ne pridejo skozi, ker je pač konkurenca. To priložnost je pač treba izkoristiti.

NOVINARKA: Eden ključnih problemov Koroške je tudi onesnaženost Mežiške doline. Glede te okoljske sanacije je pričakovati državne ukrepe? Torej, za dolgoročno odpravo posledic onesnaženja s svincem in drugimi kovinami. Ali bo vlada ocenila in potrdila program, zanj zagotovila sredstva, Zavodu za zdravstveno varstvo Ravne pa vendarle zaupala to koordinacijo aktivnosti za dolgoročno sanacijo posledic onesnaževanja Zgornje Mežiške doline?

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Tudi ta program je v usklajevanju. Jaz verjamem, da bo Ministrstvo za okolje in prostor v kratkem končalo te postopke. Del sredstev za prihodnji dve leti je predviden v predlogih proračuna, ki jih je vlada poslala v državni zbor. Bo pa tudi to projekt, za katerega se bodo sredstva in pristojnosti prenesle na pokrajinsko raven že z letom 2009. Znotraj tega bo pač potrebno uresničevati ta program. Seveda bi bilo slabo, če bi se vse skupaj čakalo do takrat. Pogajanja je treba začeti takoj in ko bo usklajen ter ga enostavno prenesti na pokrajinsko raven.

NOVINARKA: Velikokrat ste že v te odgovore na moja vprašanja vpletli pokrajinsko raven. Pa greva zdaj k pokrajini. Vsi župani, poslanca, vsi predsedniki regijskih odborov političnih strank so 26. septembra v Slovenj Gradcu podpisali skupno izjavo, v kateri so utrdili svojo zahtevo po Koroški pokrajini. Kako bo torej s sprejetjem te zakonodaje? Parlamentarni postopek se je začel, potem se je zadeva umaknila iz procedure. Včeraj ministru Žagarju predstavniki strank niso zagotovili enotne podpore pri sprejetju pokrajinske zakonodaje. Ali že lahko sklepamo, da je ogrožen sam projekt pokrajin? Kaj pravite?

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Ta projekt je ogrožen že od leta 1994, drugače bi pokrajine že davno imeli. Ta cilj ostaja od sprejetja ustave, že leta 1991. Decembra, ko smo sprejemali ustavo smo v ustavo zapisali pokrajine, kot eno od načinov organiziranja države - zato da bo razvoj bolj enakomeren, bolj pravičen, pa tudi sredstva se bodo pravično delila. Tudi s tem, ko smo šli v Evropsko unijo, smo naleteli na vrsto težav - zato ker Slovenija še ni imela pokrajin. Prejšnja vlada je umetno delala neke statistične regije in razvojne agencije itn., da se je vsaj deloma lahko dostopilo do evropskih sredstev. Velike težave so - zato, ker nimamo pokrajin - z čezmejnimi pokrajinskim sodelovanjem, kjer so tudi možnosti pridobivanja sredstev iz evropskih skladov. Tako, da je ta potreba evidentna. Hkrati pa so tudi odpori. Naj povem, da sem zelo vesel tega enotnega stališča na Koroškem. To podporo potrebujemo.

NOVINARKA: Koroška vsekakor bo pokrajina, kajne?

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Koroška bo pokrajina, vendar ne bo samo Koroška pokrajina. Če zakonodaja ne bo sprejeta, tudi Koroške ne bo. Tega se je treba zavedati. Tukaj smo zdaj naleteli na nek žalosten pojav, ko določeni ljudje, ko so doma - od poslancev do državnih svetnikov - govorijo eno, ko pridejo v Ljubljano pa govorijo drugo. V Ljubljani govorijo, da so za šest pokrajin, ko pa pridejo domov, pa rečejo: »Ja, Velenje mora biti pokrajina, Sa-Ša mora biti pokrajina, Koroška mora biti pokrajina« Ampak to je skregano z logiko. Če bi Slovenijo razbili na šest pokrajin, nimamo ne Koroške ne »Sa-Še«, ne Prekmurja. Skratka zadeva je zdaj iz meni neznanih razlogov spolitizirana.

NOVINARKA: Tu bo potreben kar širok konsenz?

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Vlada se zdaj srečuje z dejansko velikimi nasprotovanji, ki niso vezani na neke konkretne predloge in pomisleke. Vsak predlog, ki je dober, sprejmemo. Mi smo se zmenili z vsemi parlamentarnimi strankami, da vsak, ki ima kakšen predlog za kakšno stvar rešit, trka na

odprta vrata. Imeli smo veliko pogovorov. Minister Žagar in drugi ministri so naredili več vrst, več krogov posvetovanj z vsemi parlamentarnimi in tudi strokovnimi dejavniki. Vlada je prejšnji teden, na izrecno zahtevo opozicije sprejela poseben dokument, v katerem natančno piše, koliko sredstev bo iz vsakega ministrstva preneseno na pokrajine in tudi koliko ljudi bo iz državne uprave premeščeno na pokrajinsko raven do zadnje številke. Čeprav je zelo težko, v nekaterih primerih ocenit do tolarja oziroma evra, ampak smo to naredili. Veliko dela je bilo v to vložena, ampak ponovno niso zadovoljni. Postavljajo neka nova vprašanja. Ni možno sprejeti takšnega korpusa zakonodaje tako, da ne bo nobene napake. Vedno bo kje kakšna napaka. Ampak, če bomo pokrajine imeli, če bomo osnovne okvire postavili, lahko posamične zakone popravimo v enem mesecu, če se to izkaže. Če pokrajin ne bo, pa ne bo nič. Tudi popravljati ne bomo mogli nič in Slovenija bo še naprej centralizirana. To pa v tem trenutku ustreza samo centru. Jaz razumem ljubljanskega župana, ki si vedno izmišlja neke nove razloge proti tem predlogom, ker je to pač njegov interes - sedanja ureditev mu gre izrazito na roke.

NOVINARKA: Torej, upajmo...

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Ne razumem pa drugih. Ne razumem poslancev - ki prihajajo iz regij, ki so ogrožene v razvoju, ki jim ustanovitev pokrajin daje v roke ključni inštrument za hitrejši razvoj - da igrajo dvojno igro. Jaz upam, da potem, ko bo šlo za trenutek odločitve - vlada bo pripeljala to do odločanja, da se bo vedelo, kdo je za in kdo je proti - bomo takrat vseeno zmogli dvotretjinsko večino.

NOVINARKA: In, da bo dovolj napora...

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Z naše strani bo res naporno. Saj to je na nek način paradoks, da vlada predlaga bistveno omejitev lastnih pristojnosti, kajti z vladne ravni se na pokrajine prenaša zelo veliko pristojnosti in državnega proračuna - več kot milijardo dvesto milijonov sredstev. Malo je vlad na svetu, ki bi si za to prizadevale in je na nek način paradoksalno, da na ovire in na nasprotovanja naletimo tam, kjer bi najmanj pričakoval.

NOVINARKA: Morda, gospod Janša, teh nekaj minut, ki jih je ostalo za ta pogovor, namenimo domači sceni. Predvsem bi rada kakšno rekla o plačah. Že nekaj let vemo, plače na Koroškem močno zaostajajo za državnim povprečjem. Vsem so znane zadnje zahteve sindikatov za dvig plač. Danes so socialni partnerji tudi nadaljevali pogajanja in nič izpogajali. Dvig plač bi torej po mnenju delodajalcev povzročil nižjo konkurenčnost, zato so se ti zavzemali za nižje davke. Kaj lahko stori vlada?

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Kar se davkov tiče, je ta vlada prva v zgodovini samostojne Slovenije, ki davke znižuje. Mi smo se odločili, da ukinemo davek na plačilno listo - tega davka ne bo več in znižujemo davek - korporacijsko takso, oziroma davek na dobiček, na dohodek pravnih oseb iz 25 na 20%. Znižali smo tudi dohodnino in samo zaradi nižje dohodnine - to se v tem trenutku še ne pozna, ker pač bo obračunana v celoti šele po zaključku leta - bodo plače v Sloveniji realno za nekaj odstotkov višje, v višini 7%. Torej ni res, da plače v povprečju zaostajajo. Res pa je, da v nekaterih podjetjih zagotovo ne morejo izplačati večjih plač, ne da bi ogrozili delovna mesta in proizvodnjo. Res je tudi to, da v nekaterih dobrih podjetjih delijo pač milijonske nagrade upravi in nadzornikom, delavci pa imajo nizke plače. V teh podjetjih je zagotovo potrebno to plačno politiko uskladiti in plače dvigniti. Tako da je zelo težko govoriti: »vsem je treba dvigniti plače«. Jasno, vsi si želimo, da bi imeli večje plače, ampak tak linearen ukrep na podlagi neke splošne stavke, splošne zahteve ne bi prispeval k ničemer. Skratka, potrebno je po posamičnih panogah in tudi po posamičnih podjetjih doseči pravično plačno politiko.

NOVINARKA: Upamo, da se bo na tem področju še kaj premaknilo.

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Tukaj vlada ni vključena v ta pogajanja....

NOVINARKA: Ampak neke vzvode vendarle ima?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: ... da ne rečem konflikt, na nobeni strani. Mi samo opozarjamo na to, da ne gre za nek problem, ki ga je možno rešiti z neko linearno odločitvijo.

NOVINARKA: Greva še nekoliko na zunanjo politiko. Ta spor o meji s Hrvaško je vedno bolj vroč. Čutimo, da so Hrvati tik pred volitvami. Kako je s to okoljsko-ribolovno cono, koliko je to zavezujoča za Hrvaško? Predvsem ta sklep, da naj bi ne veljala za države članice Evropske unije; Slovenijo, Italijo. In kaj je s to obalno stražo, ki nekako straši? Hrvaška je sprejela 3.10. ukrep, dala pooblastila nadzornim službam, da lahko koneckoncev tudi streljajo na tiste, ki ne bodo upoštevali mejnih carin.

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Obalna straža neke države pač čuva svojo obalo in svoje morje. To so pravice vsake države. Kar se tiče ekološko-ribolovne cone na podlagi zaveze Hrvaške - ki jo je dala Evropski komisiji, Italiji in Sloveniji - za Slovenijo ne velja. Ta zaveza je postala tudi del aquisa Hrvaške in Hrvaška te cone za države članice Evropske unije s prvim januarjem naslednje leto - kar je napovedala z neko resolucijo - ne more uveljaviti, v kolikor želi postati verodostojna znotraj evropskega procesa. To si verjetno želi, ker je pač sredi pogajanja za vstop v Evropsko unijo. To je treba gledati glede na ta realna dejstva, ki so jasna. Na zadevo je treba gledati predvsem v luči predvolilnih dogajanj na Hrvaškem in jaz mislim, da je zelo slabo, če tudi Slovenija aktivno sodeluje v predvolilni kampanji Hrvaških strank. Tisti čas, ko bo možno iskati realne rešitve bo nastopil pač po hrvaških volitvah. Tukaj na slovenski strani ni potrebna nobena nervoza, ker zaveza, ki jo je dala Hrvaška, je zaveza Evropski uniji - se pravi, skupnosti, v katero tudi Hrvaška sama želi. To je del nekega formalnega okvira. Zato Slovenija nima nobenega razloga za kakšno nervozo.

NOVINARKA: Čas se počasi izteka, morda bi mi samo v enem stavku uspeli, gospod Janša, kako smo pripravljene na predsedovanje Evropski uniji?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Torej, pripravljene smo na stvari, ki jih lahko predvidimo. Evropska unija je tudi poleg vsega ostalega neka obsežna rutina in birokracija in samo poganjati ta stroj terja obsežne priprave. Slovenija se na to pripravlja.

NOVINARKA: Je dovolj kadra...

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Skušamo se pa pripravljati tudi na morebitna presenečenja, ki jih je v času vsakega predsedovanja veliko. Ni pa vseh možno predvideti, tako da delamo nekaj priprav, rezervnih scenarijev za različne možne opcije. Kar se kadrov tiče, je Slovenija v kadrih omejena, veliko bo dodatnih naporov, ki čakajo tiste, ki so zaposleni v naši diplomatski mreži in sploh v državni upravi. Ti se dodatno usposabljujejo in zaenkrat bi težko rekel, da smo kakšno pomembno stvar izpustili.

NOVINARKA: Gospod Janša, želim vam seveda, uspešen obisk na Koroškem, uspešna vaša delovna srečanja. Seveda bomo pa naslednjič, ko se znova takole slišimo, lahko še morda kaj več poklepetali. Lepo bivanje na Koroškem, kamorkoli že danes odhajate in seveda, hvala za obisk v studiu Koroškega radia.

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Hvala še enkrat za vabilo in za zanimiv pogovor.